

มด๗
แบบราชกิจจานุเบกษา

ด่วนที่สุด

ที่ นค ๐๐๒๓.๔/ว ๑๓๔๗

เทศบาลตำบลพิปูน
เลขที่รับ ๐๕๐๗
วันที่ ๑๕ มี.ค. ๒๕๖๕
เวลา

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นค ๘๐๐๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ....
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ (๑) ร่าง แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และ (๒) แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ในการผลักดัน “ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ....” และปัจจุบันการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้กระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th และเว็บไซต์สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี www.opm.go.th รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เรียน มาเพื่อดำเนินการต่อไป
เรียน ปลัดเทศบาล
เพื่อโปรดทราบ
ขอแสดงความนับถือ
ด้วยดีขอแจ้ง แก่ขอ การรับฟัง
ความคิดเห็นต่อร่าง พระราชบัญญัติ
การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ
นโยบายสาธารณะ
ขอเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

เรียน ปลัดเทศบาล
เพื่อโปรดทราบ
ขอแสดงความนับถือ
(นายปราโมทย์ ศรีสุทนต์)
(นางพรทิพย์ อธิปัตย์)
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาล
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
เรียน นายกเทศมนตรี

จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. / โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๔๔ ต่อ ๑๔

เรียน หัวหน้าสำนักงานปลัด
- เพื่อโปรดทราบ
นางสาวเสาวณี ลอยไหม
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
- เพื่อโปรดทราบ
“นครศรีธรรมราช นครแห่งอารยธรรม”
(นายวิชัยศักดิ์ ไสยเกตุ)
ปลัดเทศบาล
17 มี.ค. 2565

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ๕๒๑๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
วันที่ ๐๙ มี.ค. ๒๕๖๕
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐
เวลา .. น.

๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๕๘๖

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ....

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๕.๐๓/ว ๑๑๙๙
ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งกรณีคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ (๑) (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และ (๒) แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการผลักดัน “ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ....” และปัจจุบัน การจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้กระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th และเว็บไซต์สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี www.opm.go.th รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.co.th
ผู้ประสานงาน นางสาวจันทร์ จาตุรโสภาส

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๕.๐๗/ว ๑๑๙๙

กระทรวงมหาดไทย	
กองอำนวยการปลัดกระทรวงมหาดไทย	
วันที่	18 ก.พ. 2565
เลขรับ	1789
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี/2154	
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐	

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ...
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ (๑) (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และ (๒) แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการผลักดัน “ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ....” และปัจจุบันการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ เพื่อให้กระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ตามแบบสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และกรุณาแจ้งผลให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบภายในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ขอความร่วมมือแจ้งส่วนราชการในสังกัด รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชนในกำกับกระทรวงทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

อนึ่ง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวผ่านเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th และเว็บไซต์สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี www.opm.go.th อีกช่องทางด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพร ประยูรสิทธิ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ.....8140
วันที่ 18 ก.พ. 2565
เวลา.....

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขรับ.....518
วันที่ ๑๘ ก.พ. ๒๕๖๕
เวลา.....15.19 น.

ศูนย์บริการประชาชน

โทร. ๐๙ ๒๔๖๖ ๙๒๓๖, ๐๘ ๘๒๒๓ ๘๐๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๒๔

ผู้ประสานงาน : นายบุญเกิด ประเท้ง, นายธนากร สุนันดา

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๖
เลขรับ.....953
วันที่ ๑๘ ก.พ. ๒๕๖๕
เวลา.....15.30 น.

น.ส.กนกพร

น.ส.กนกพร

แบบสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

หน่วยงาน :

ส่วนอีกประการหนึ่งที่ได้กล่าวถึงมาแล้วก็คือว่า การที่ประชาชน

๓	ในพระราชบัญญัตินี้ “นโยบายสาธารณะ” หมายความว่า การจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาการเมือง แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาหน่วยงานรัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน หรือพื้นที่ หรือการออกกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงการจัดทำโครงการ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือประโยชน์สาธารณะอื่นใดอย่างมีนัยสำคัญ	□ เห็นด้วย □ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :

มคอ. ๕ ๕.๑	๕.๑.๑	๕.๑.๑.๑
๓	“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า ผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชน องค์กร ภาคประชาชน หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานนโยบายสาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :
๓	“การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายความว่า การที่หน่วยงาน ของรัฐเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ นโยบายสาธารณะเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :

๖	ประชาชนย่อมมีสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ทั้งในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม และการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลตามนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมนั้น	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น : _____ _____ _____ _____ _____ _____
๗	หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) การให้ข้อมูลและการรับข้อมูลจากประชาชน (๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (๓) การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม จัดทำหรือปฏิบัติตามนโยบายสาธารณะ (๔) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลนโยบายสาธารณะ (๕) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (๖) การมีส่วนร่วมในการพิจารณา แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะ	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น : _____ _____ _____ _____ _____ _____

มาตรา ๖๖	มาตรา ๖๖	มาตรา ๖๖
๘	หน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดนโยบายสาธารณะจะต้องจัดให้ผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเห็นร่วมกันของประชาชนและชุมชนประเด็นที่จำเป็นอย่างครบถ้วนหรือจัดรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีอื่น โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนกลุ่มนั้น ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :
๑๑	ก่อนที่จะหน่วยงานของรัฐจะดำเนินนโยบายสาธารณะที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีผลต่อส่วนได้เสียอื่นของประชาชนหรือชุมชน หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูล และเหตุผล เพื่อให้ประชาชนและชุมชนที่อาจจะได้รับผลกระทบดังกล่าวได้ทราบ และจะต้องให้มีการรับฟังความคิดเห็น และการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องก่อนที่จะตัดสินใจพิจารณาดำเนินการนโยบายสาธารณะนั้น หน่วยงานของรัฐต้องนำผลการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งไปใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินนโยบายสาธารณะ และต้องหลีกเลี่ยงการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีผลต่อส่วนได้เสียอื่นของประชาชนหรือชุมชน แต่ถ้าเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันหรือมาตรการเยียวยาที่เหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อชดเชยให้กับผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะดังกล่าว	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :

๑๒	ในกรณีที่จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ ก่อนดำเนินการดังกล่าวหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้อย่างทั่วถึงและในระยะเวลาที่เพียงพอ (๑) สารสำคัญของนโยบายสาธารณะ (๒) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ (๓) สถานที่ วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการ (๔) ผลกระทบของการดำเนินการ ทั้งผลดีและผลเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมาตรการแก้ไขในกรณีที่เกิดผลเสียหรือผลกระทบ (๕) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าเมื่อพิจารณาจากผลกระทบตาม (๔) (๖) รายละเอียดอื่นที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างเพียงพอเกี่ยวกับ การดำเนินงานของนโยบายสาธารณะ	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :

๑๔	เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แล้วให้หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป โดยในประกาศดังกล่าวต้องแสดงถึงเหตุผล ความจำเป็น มาตรการในการป้องกันหรือเยียวยา การแก้ไขปัญหาลักษณะที่อาจเกิดขึ้น ความคุ้มค่าของประโยชน์สาธารณะ และทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ประกาศดังกล่าวต้องเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว หากผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า กระบวนการนโยบายสาธารณะที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริงมีความบกพร่องในสาระสำคัญ หรือมิได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๐ ให้ผู้เกี่ยวข้องนั้นยื่นเรื่องราวต่อคณะกรรมการภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้มีประกาศของหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง เพื่อคณะกรรมการจะได้อำนาจวินิจฉัยและสั่งการต่อไป

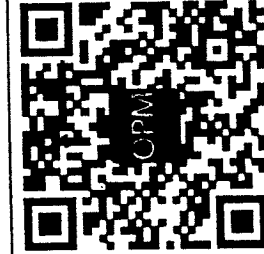
๑๗	ในระหว่างการค้าเป็นการตามนโยบายสาธารณะ ถ้าปรากฏว่า การดำเนินการนั้นก่อให้เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญประการอื่น โดยหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบ การดำเนินการนโยบายสาธารณะมิได้ดำเนินการจัดให้มีมาตรการป้องกัน หรือเยียวยา รวมตลอดทั้งแก้ไขปัญหาลักษณะที่เกิดขึ้นอย่างเพียงพอ ให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการ ดำเนินการนโยบายสาธารณะนั้น ๆ เพื่อให้พิจารณาแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะนั้น หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบนโยบายสาธารณะต้องพิจารณา ดำเนินการคุ้มครองบรรพชนหนึ่งโดยไม่ชักช้า ในการนี้หน่วยงานของรัฐอาจ แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและมีความรู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องนั้นเพื่อศึกษาและเสนอแนะความเห็นได้	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :

๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๓๐	๓๐	๓๐	๓๐

	ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการและมอบหมายเจ้าหน้าที่อื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอีกไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเหลือเลขานุการ	☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย เขียนความคิดเห็น :
๒๔	ให้คณะกรรมการการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดขอบเขต ประเภท ชนิด และลักษณะของนโยบายสาธารณะที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (๒) กำหนดหลักการพื้นฐานในการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐออกกฎ ระเบียบ แนวทาง หรือดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ (๔) สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (๕) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัตินี้ (๖) เสนอแนะหน่วยงานของรัฐเพื่อจัดให้มี กฎหมาย กฎ หรือระเบียบเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบดังกล่าวให้ทันสมัย อยู่เสมอ	

มาตรา	ข้อ ๑๖๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑
	(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนหรือองค์กรทางสังคมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มเครือข่าย และพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน (๘) จัดทำรายงานการประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (๙) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ เพื่อให้คำแนะนำกับดำเนินตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ (๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลงชื่อ

ผู้ประสานงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเลขโทรศัพท์ .....

แบบสำรวจความคิดเห็นฯ
และร่าง พ.ร.บ.ฯ

การรับฟังความคิดเห็นผ่าน
ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th
<https://shorturl.asia/BaYmD>

<https://shorturl.asia/Xzo4c>

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันยังขาดกฎหมายที่เป็นหลักประกันในการกำหนดหลักการและวิธีการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบต่องานด้าน คุณภาพสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือประโยชน์สาธารณะอื่นใดอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อเป็นการคุ้มครองและรับรองวิธีการที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า ผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชน องค์กรภาคประชาชน หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนโยบายสาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

“การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายความว่า การที่หน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ

“ฉันทามติ” หมายความว่า ผลที่เกิดจากกระบวนการนโยบายสาธารณะที่ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยไม่ต้องมีการลงมติหรือลงคะแนนเสียง และผลดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเป็นความเห็นที่เป็นเอกฉันท์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีที่มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการหรืองานของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการดำเนินนโยบายสาธารณะ

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจในการออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณา เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะที่กำหนดไว้ในกฎหมายใด มีมาตรฐานการดำเนินการต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓

สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

มาตรา ๖ ประชาชนย่อมมีสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ทั้งในด้านการให้และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลตามนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมนั้น

การใช้สิทธิในการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) การให้ข้อมูลและการรับข้อมูลจากประชาชน
  - (๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
  - (๓) การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม จัดทำหรือปฏิบัติตามนโยบายสาธารณะ
  - (๔) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลนโยบายสาธารณะ
  - (๕) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
  - (๖) การมีส่วนร่วมในการพิจารณา แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะ
- การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดนโยบายสาธารณะจะต้องจัดให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน โดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดความเห็นร่วมกันของที่ประชุมที่ครอบคลุมประเด็นที่จำเป็นอย่างครบถ้วนหรือจัดรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีอื่น โดยเฉพาะในกรณีที่นโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนกลุ่มนั้นๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๘ แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการกำหนดนโยบายสาธารณะนำข้อมูลและความคิดเห็นที่ได้จากการดำเนินการดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้มีการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบได้ดำเนินการตามนโยบายสาธารณะนั้นแล้ว อาจจัดให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะ รวมทั้งการติดตามประเมินผลนโยบายสาธารณะด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๐ การให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการจัดทำนโยบายสาธารณะ การนำนโยบายสาธารณะนั้นไปทำการรับฟังความคิดเห็น และจึงดำเนินการอื่นตามมาตรา ๗ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑ ก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินนโยบายสาธารณะที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีผลต่อส่วนได้เสียอื่นของประชาชนหรือชุมชน หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูล และเหตุผล เพื่อให้ประชาชนและชุมชนที่อาจจะได้รับผลกระทบดังกล่าวได้ทราบ และจะต้องให้มีการรับฟังความคิดเห็น และการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องก่อนที่จะตัดสินใจพิจารณาดำเนินนโยบายสาธารณะนั้น

หน่วยงานของรัฐต้องนำผลการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งไปใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินนโยบายสาธารณะ และต้องหลีกเลี่ยงการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีผลต่อส่วนได้เสียอื่นของประชาชนหรือชุมชน แต่ถ้าเป็นกรณีที่เป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันหรือมาตรการเยียวยาที่เหมาะสม และเป็นธรรม เพื่อชดเชยให้กับผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ ก่อนดำเนินการดังกล่าวหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้อย่างทั่วถึงและในระยะเวลาที่เพียงพอ

- (๑) สาระสำคัญของนโยบายสาธารณะ
- (๒) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ
- (๓) สถานที่ วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะดำเนินการ
- (๔) ผลกระทบของการดำเนินการ ทั้งผลดีและผลเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมาตรการแก้ไขในกรณีที่เกิดผลเสียหรือผลกระทบ
- (๕) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าเมื่อพิจารณาจากผลกระทบตาม (๔)
- (๖) รายละเอียดอื่นที่จะทำให้ความเข้าใจอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการดำเนินงานของนโยบายสาธารณะ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยวาจา หรือด้วยประการอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ต้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลหรือชี้แจงจริงตามมาตรา ๑๒ รวมทั้งต้องนำผลการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ ไปใช้ประกอบในกระบวนการตัดสินใจกำหนด อนุมัติ หรือเห็นชอบในนโยบายสาธารณะนั้น

มาตรา ๑๔ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แล้วให้หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป โดยในประกาศดังกล่าวต้องแสดงถึงเหตุผลความจำเป็น มาตรการในการป้องกันหรือเยียวยา การแก้ไขปัญหาค่าและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ความคุ้มค่าของประโยชน์สาธารณะ และทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ประกาศดังกล่าวต้องเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว หากผู้เกี่ยวข้องเห็นว่ากระบวนการนโยบายสาธารณะที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริงมีความบกพร่องในสาระสำคัญ หรือมิได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๐ ให้ผู้เกี่ยวข้องนั้นยื่นเรื่องร้องขอคณะกรรมการภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้มีประกาศของหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง เพื่อคณะกรรมการจะได้พิจารณาวินิจฉัยและสั่งการต่อไป

มาตรา ๑๕ เมื่อได้มีการประกาศตามมาตรา ๑๔ แล้ว หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและดำเนินการปรับปรุงการนโยบายสาธารณะ ตามที่ได้ประกาศไปแล้ว โดยเคร่งครัด

มาตรา ๑๖ ในระหว่างการดำเนินการกระบวนการนโยบายสาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินนโยบายสาธารณะและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

เมื่อดำเนินการกระบวนการนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องจัดทำและเผยแพร่ปีละหนึ่งครั้ง และรายงานดังกล่าวต้องประกอบด้วย ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลกระทบของนโยบายสาธารณะเรื่องนั้นที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน และมาตรการป้องกันหรือเยียวยาหรือการดำเนินการแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่มีต่อประชาชนและชุมชน

มาตรา ๑๗ ในระหว่างการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะ ถ้าปรากฏว่าการดำเนินการนั้นก่อให้เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสังคมทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญประการอื่น โดยหน่วยงานของรัฐ ผู้รับผิดชอบการดำเนินการนโยบายสาธารณะมิได้ดำเนินการจัดให้มีมาตรการป้องกันหรือเยียวยา รวมตลอดทั้งแก้ไขปัญหามลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเพียงพอ ให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการดำเนินการนโยบายสาธารณะนั้นๆ เพื่อให้พิจารณาแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะนั้น

หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบนโยบายสาธารณะต้องพิจารณาดำเนินการคำร้องตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า ในการนี้หน่วยงานของรัฐอาจแต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและมีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นเพื่อศึกษาและเสนอแนะความเห็นได้

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ" ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน
- (๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสองคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดเป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนจากภาคประชาชนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับสรรหาจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวนสามคนเป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนสื่อมวลชน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านสื่อมวลชน จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นด้านกฎหมายมหาชน และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและธรรมาภิบาลด้วย จำนวนหกคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการและมอบหมายเจ้าหน้าที่อื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย

ฉบับคณะกรรมการพิจารณาและผลักดันกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ สป.บ.

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี
 (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 (๔) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
 (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยถึงไล่ออกหรือปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๘) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานรัฐ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๙) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งใด ในพรรคการเมือง

มาตรา ๒๐ การเลือกและการสรรหากรรมการตาม มาตรา ๑๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกและสรรหากรรมการที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกและสรรหากรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงโอกาสที่จะมีผู้แทน ประชาชนกลุ่มต่างๆ เช่น เกษตร แรงงาน องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ภาคบริการ และองค์กรวิชาชีพ ร่วมเป็นกรรมการ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงสัดส่วนระหว่างหญิงและชายด้วย

มาตรา ๒๑ กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) คาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒

(๔) กรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุมีความประพฤติเสื่อมเสียในการปฏิบัติหน้าที่

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้พยายามใช้กระบวนการเพื่อให้เกิดฉันทามติแทนการลงคะแนนก่อน เพื่อให้เกิดการรับฟังซึ่งกันและกัน และเกิดความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ แต่หากไม่อาจใช้

กระบวนการดังกล่าวได้ ให้อำนาจชี้ขาดโดยถือเอาเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดขอบเขต ประเภท ชนิด และลักษณะของนโยบายสาธารณะที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดหลักการพื้นฐานในการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ ออกกฎ ระเบียบ แนวทาง หรือดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

(๔) สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

(๕) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัตินี้

(๖) เสนอแนะหน่วยงานของรัฐเพื่อจัดให้มี กฎหมาย กฎ หรือระเบียบ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะและพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนหรือองค์กรทางสังคมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มเครือข่าย และพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน

(๘) จัดทำรายงานการประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๙) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ เพื่อให้คำแนะนำกับดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดหลักการพื้นฐานในการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา ๒๔ (๒) แล้ว ให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบเพื่อพิจารณาทบทวน แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหรือระเบียบของหน่วยงานของตนให้สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานดังกล่าว ในการนี้ หน่วยงานของรัฐอาจขอหารือหรือขอคำแนะนำจากคณะกรรมการได้

มาตรา ๒๖ เบื้องประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ อนุกรรมการและที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลใด มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสาร หลักฐานใด ๆ ได้

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการ รวมตลอดทั้งภารกิจอื่นที่คณะกรรมการมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) โดยให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการ ตามมาตรา ๒๙ พิจารณาออกประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกและสรรหากรรมการตามมาตรา ๑๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ดำเนินการเลือกและสรรหากรรมการตามมาตรา ๑๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี